

Вільшаний король

Йоганн Вольфганг фон
Гете

переклад Б.Грінченка

Хто іде в негоду тим лісом густим?
То батько, спізнившись, і хлопець із ним.
Обнявши малого, в руках він держить,
Його пригортає, його він пестить.

– Чом личко сховав ти, мій синку малий?
– Ой тату? Чи бачиш? – Он цар лісовий:
У довгій кереї, в короні... дивись!
– То, синку, тумани навкруг простяглись.

“Мій хлопчику любий, до мене сюди
На луки зелені ти гратись іди;
В моєї матусі є пишні квітки,
Гаптовані злотом тобі сорочки.”

– Ой тату, він кличе на луки рясні,
І квіти, і злото дає він мені.
– Нема там нічого, мій синочку. Цить!
То вітер між листям сухим шелестить.

“До мене, мій хлопче, в дібровах густих
Дочок уродливих побачиш моїх,
Вестимуть таночок і будуть співать,
Співаючи, будуть тебе колихать.”

– Ой тату, мій тату, туди подивись:
В танку королівни за руки взялись...
– О ні, усе тихо у темряві там:
То верби старії схилились гіллям.

“Мене, хлопче, вабить урода твоя:
Чи хочеш – не хочеш, візьму тебе я!”
– Ой тату, вже близько!.. Він нас дожене!
Він давить, він душить, він тягне мене!..

Наляканий батько не їде – летить...
А хлопець нудьгує, а хлопець кричить.
Добіг він додому і дивиться він:
В руках уже мертвий лежить його син.

1893

переклад М. Рильського

Хто пізно так мчить у час нічний?
То їде батько, з ним син малий.
Чогось боїться і мерзне син –
Малого тулить і гріє він.

„Чому тремтиш ти, мій сину, щомить?”

– Король вільшаний он там стоїть!
Він у короні, хвостатий пан! –
“То, сину, вранішній туман!”

– „Любе дитя, до мене мерщій!
Будемо гратись в оселі моїй,
Квіти прекрасні знайду тобі я,
У злото матуся одягне моя”.

– Мій тату, мій тату, яке страшне!
Як надить вільшаний король мене! –
„Годі, маля, заспокойся, маля!
То вітер колише в гаю гілля!”

– „Хлопчику любий, іди ж до нас!
Дочки мої у танку в цей час,
Дочки мої тебе вийдуть стрічать,
Вітати, співати, тебе колихать!”

– Мій тату, мій тату, туди подивись!
Он королівни вільшані зійшлись! –
„Не бійся, мій синку! Повір мені:
То верби сивіють у далині!”

– „Мені, хлопче, люба краса твоя!
З неволі чи з волі візьму тебе я!”
– Мій тату, мій тату, він нас догнав!
Ой, як болюче мене він обняв! –

Батькові страшно, батько спішить,
В руках його хлопчик бідний кричить;
Насилу додому доїхав він,
В руках його мертвий лежав його син.

переклад П. Куліша

Хто їде під вітер нічною добою?
Синка на сідельці везе під полою,
Коня острогами раз по раз торкає,
Дитину до себе в тепло пригортає.

"Чого се ти, синку, очиці ховаєш?" -
"Вільшаний цар, тату, хіба не вбачаєш?
В короні вітластій, кудлатий, патлатий,
Сягає рукою, мов хоче піймати".

"Коханий мій хлоню, ходімо зо мною,
Гулятимем гарно-прегарно з тобою,
Квітками в нас пишно лука процвітає,
Парчею матуся мене зодягає".

"Хіба твоє вухо, татуню не чує,
Що цар той вільшаний зо мною жартує?" -
"Спокойся, дитино; нічого немає,
Се вітер у листі сухім завиває!"

"Вродливий мій хлоню! Ходімо зо мною,
Царівни гуляти там будуть з тобою, -
З тобою гуляти, вночі танцювати,
На вітті гойдати, коточка співати".

"Хіба ти не бачив, татуню, вільхівен,
Танців і гойдання маленьких царівен?" -

"Я бачу, мій синку, в гаю на майдані
Колишуться вільхи в густому тумані".

"Люблю тебе, хлоню, за личко принадне,
Не хочеш по волі, - неволя притягне!" -

"Татуню, татуню! Мене він хапає!
Вільшаний цар душу мою пориває!.."

Щомага став батько коня з ляку гнати,
Маленька дитина - стогнати-конати,
В домівці не радість його зустрічала,
Дитина мовчала, дитина сконала.